

Voortgangsrapportage Doelen Beleidskader Sociaal Domein 2022

In de vastgestelde strategische visie op het sociaal domein en in het beleidskader zijn 12 doelen beschreven die bijdragen aan het hoofddoel van het beleid. Dit is verwoord in de titel van de strategische visie; *Meedoen! In Meerijstad hoort iedereen er bij. Naar een inclusieve samenleving.*

In deze voortgangsrapportage vindt u een verslag van de activiteiten die het afgelopen jaar zijn uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken. Deze rapportage wordt samen met het jaarverslag en de jaarrekening aangeboden. De data-analyse vindt u via Dashboard Sociaal Domein waarin operationeel tactische resultaten zijn opgenomen. De 4G Monitor Sociaal Domein geeft de tactisch strategische resultaten weer. Deze monitor wordt elke twee jaar samen met de begroting aangeboden. In het najaar van 2023 wordt de 4G monitor aangeboden aan de gemeenteraad.

1. Meer kinderen en jongeren van 0-27 benutten hun kansen en talenten, zo nodig met hulp.

Kinderen en jongeren van Meerijstad hebben de toekomst. Het is van belang dat zij voldoende ontwikkelmogelijkheden hebben op het gebied van onderwijs, welzijn en vrijetijdsbesteding om hun kansen en talenten te benutten. Meedoen voor iedereen is hierbij het uitgangspunt. Daar waar nodig krijgen kinderen en jongeren hulp. Deze hulp is dichtbij en snel beschikbaar. Een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren is hun gezondheid. Het streven is dat zoveel mogelijk kinderen in Meerijstad gebruik maken van het jeugdgezondheidsprogramma van de GGD. In het kader van dit programma krijgen kinderen vaccinaties en vindt monitoring op ontwikkeling en gezondheid plaats. Uit deze monitors blijkt dat een groot deel (circa 85%) van de kinderen en jongeren in Meerijstad zich zonder inzet van extra hulp kunnen ontplooiën. De ambitie is om deze groep te vergroten. Dit doet de gemeente door te blijven investeren in de basisvoorzieningen, preventie, het huidige aanbod van vroegsignalering, voorlichting en advies en de samenwerking. Kwetsbare groepen krijgen hierbij extra aandacht.

Ondersteuning

Op het moment dat kinderen, jeugdigen en ouders vragen hebben op het gebied van opvoeden en opgroeien, dan kunnen zij terecht op bekende plekken zoals het consultatiebureau, school, de huisarts, het Centrum Jeugd en Gezin en bij het jongerenwerk.

Daar gaat de professional in op de gestelde vraag maar daarnaast is er ook aandacht voor de talenten van de kinderen en jongeren en hun omgeving. Naast het bieden van hulp en ondersteuning hebben eerder genoemde professionals ook de mogelijkheid om al dan niet rechtstreeks hulp in te zetten in het kader van de Jeugdwet. Het streven is dat deze hulp snel, dichtbij en zo kort mogelijk wordt ingezet. Met Passend Onderwijs streeft de gemeente na dat kinderen nabij hun huis in hun vertrouwde sociale omgeving naar school kunnen. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken naar de beste alternatieven.

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

Het onderwijs is een belangrijke plek voor kinderen en jongeren om zich ontwikkelen. De samenwerking met onderwijs is daarom van groot belang, waarbij opleidingen afgestemd zijn op de kansen in de arbeidsmarkt. Het onderwijs moet innoverend zijn en niet volgend. De taken en verantwoordelijkheden van diverse partners zijn nader uitgewerkt in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).

Thema's die een plek krijgen in de LEA zijn onder andere:

- Het verminderen van onderwijsachterstanden en laaggeletterdheid.
- Een betere verbinding maken tussen onderwijs, ondernemers en overheid (3 O's).
- Betere aansluiting van Onderwijs en Zorg (Passend Onderwijs, inclusieve samenleving) en Onderwijs en Techniek.

In de LEA staat een verwijzing naar de samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemers in de 3O's. Dit om te voorkomen dat er aan twee 'tafels' dezelfde informatie wordt besproken. De inbreng van het POM op de LEA is afhankelijk van aanpalende thema's.

Gerealiseerd in 2022

In 2022 is geïnvesteerd in het versterken van het jongerenwerk in Meierijstad en is de samenwerking met het onderwijs bestendigd. De jongerenwerkers zijn wekelijks, structureel aanwezig in het voorgezet onderwijs. Jongeren met vragen komen hierdoor eerder in beeld bij het jongerenwerk.

De inzet van drie assistent jongerenwerkers in de drie kernen is in 2022 tevens gecontinueerd. Deze inzet is vooral gericht op het ondersteunen van de (senior) jongerenwerkers bij de activiteiten in de jongerencentra. Hierdoor is er altijd achterwacht aanwezig bij de inloopactiviteiten en kan het jongerencentrum open kan blijven. De jongerenwerkers hebben zo hun handen vrij voor activiteiten zoals individuele ondersteuning, ambulant jongerenwerk, netwerkbijeenkomsten en andere activiteiten,

Steunouder

Onder de vlag van het Centrum Jeugd en Gezin is in 2022 gestart met de 3-jarige pilot SteunOuder. SteunOuder is een initiatief voor georganiseerde, informele steun binnen het sociaal domein. Binnen dit initiatief wordt er vrijwillige ondersteuning voor kwetsbare gezinnen gerealiseerd. Door duurzame steun in de directe omgeving te realiseren zijn gezinnen zelfredzamer, ontwikkelen kinderen zich beter en wordt, niet onbelangrijk, zwaardere en duurdere hulp voorkomen. Het aanbod is geschikt voor kwetsbare en overbelaste gezinnen.

Adviescentrum Kind en Echtscheiding

In 2022 is in Meierijstad gestart met Adviescentrum Kind en Echtscheiding. Het Adviescentrum Kind en Scheiding Meierijstad is de plek waar ouders, kinderen, hun sociale netwerk en professionals terecht kunnen voor, tijdens en na een scheiding. Het Adviescentrum geeft voorlichting, verstrekt informatie, stelt expertise beschikbaar, biedt toegang tot goede hulp op maat en activeert of ondersteunt de eigen kracht en het sociale netwerk. Daarnaast heeft het Adviescentrum een belangrijke rol bij het signaleren van mogelijke complicaties en het adequaat inspelen daarop. In het Adviescentrum participeren het Centrum voor Jeugd en Gezin, de gebiedsteams en de welzijnspartners van de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad.

Kansrijke Start en Nu niet Zwanger

In 2022 is geïnvesteerd in Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger. Het actieprogramma 'Kansrijke start' is gericht op een zo best mogelijke start van het leven van een kind en een optimale kans op een goede toekomst. Daarin zijn de eerste 1000 dagen van een kind cruciaal. Begin 2022 is door de coalitie Kansrijke Start Meierijstad geformuleerd wat de belangrijkste opgaven en ambities zijn:

- Meer inzicht krijgen in bestaand aanbod en netwerken
- Versterken netwerksamenwerking Sociaal en Medisch domein
- Komen tot een gezamenlijke aanpak op doelgroepen en prioriteiten in Meierijstad

Nu Niet Zwanger (NNZ) is een project dat onderdeel is van het actieprogramma 'Kansrijke Start'. Dit project heeft als doel ongeplande en onbedoelde zwangerschappen in kwetsbare gezinnen te voorkomen. Er zijn in 2022 meerdere functionarissen opgeleid. Zij zijn de ambassadeurs van NNZ en houden het gesprek over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie binnen hun organisatie op de agenda.

Jeugdhulp

*In 2022 zijn er verschillende vormen van jeugdhulp waarbij de financiering voor het eerst plaatsvindt op basis van P*Q (prijs maal eenheid). Hierdoor ontstaat meer regie bij het toekennen van de jeugdhulp. Samen met de jeugdige en de jeugdhulpaanbieder worden doelen opgesteld en de best passende hulp toegekend. Het uitgangspunt is de geboden hulp zo licht en kortdurend in te zetten.*

In 2022 is er, op basis van de cijfers uit het dashboard van RIOZ, een afname van de unieke jeugdhulpaantallen, dit in tegenstelling tot de toename in 2021 door de coronacrisis. We zien wel een stijging van inzet van meer zwaardere hulpvormen. De inzet van de POH (praktijkondersteuner huisartsen)-jeugd bij huisartsen is verder uitgebreid.

Lokaal Educatieve Agenda

In 2022 zijn de actielijnen uit de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) verder doorontwikkeld. Zo is er een tweede resultaat- en groeimonitor voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) opgesteld. Hierin staan conclusies en aanbevelingen om het VVE aanbod verder te verdiepen en de doorgaande lijn te verstevigen. De flexibele tutor in groep 1 en 2 in het basisonderwijs is verder uitgebreid. Daarmee krijgt VVE ook een boost. Het jaar 2022 zorgde ook voor een forse toestroom in het nieuwkomersonderwijs. Samen met het onderwijs zijn alle zeilen bijgezet om alle kinderen een goede start in Nederland te geven.

Eind 2022 is de Lokaal Educatieve Agenda geëvalueerd met alle partners op het gebied van onderwijs, kinderopvang en jeugd. De uitkomsten daarvan komen in de nieuwe LEA van 2023.

In de aansluiting onderwijs-jeugdhulp is het afgelopen jaar verder geïnvesteerd in diverse pilots (zowel lokaal als regionaal) voor jeugdhulp op school. De evaluatie van deze pilots geven inzicht om uiteindelijk te kunnen beoordelen welke pilots structureel worden voortgezet.

2. Meer (jong)volwassenen doen naar vermogen mee in de samenleving, waar mogelijk via betaald werk

Meierijstad blijft werken aan een sterk netwerk tussen ondernemers, overheid en onderwijs. Daarvoor maakt zij onder andere deel uit van AgriFood Capital; een economisch samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in Noordoost-Brabant. Samen wordt gewerkt aan innovatieve oplossingen voor vraagstukken rondom duurzaamheid, arbeidsmarkt, voeding en gezondheid. Onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van mensen, evenals een 'Leven lang ontwikkelen'. Met gelijke kansen voor iedereen; iedereen doet mee. In Meierijstad moet iedereen zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen, met passend onderwijs waar nodig. Meierijstad stimuleert de aansluiting van opleidingen met het aanbod op de arbeidsmarkt.

In de huidige economische situatie is het voor mensen die kunnen en willen werken 'gemakkelijker' om een baan te vinden. Wel blijft het belangrijk dat opleidingen blijven aansluiten

op de kansen in de arbeidsmarkt. Op dit moment is er een krapte op de arbeidsmarkt, vooral in de techniek/horeca/transport/ zorg/onderwijs, maar de arbeidsmarkt kan in de toekomst ook weer veranderen. Er is vooral aandacht voor de mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt; iedereen moet mee kunnen doen in de maatschappij. Door (weer) mee te doen, voel je dat je er toe doet – dat je erbij hoort. Zelfs met enkel een uurtje sport in de week, doe je (weer) mee. En kleine stapjes op de participatieladder dragen al bij aan het welbevinden van die persoon. Samen met de SW-bedrijven zet Meierijstad in op die stapjes op de participatieladder. Als een volledig betaalde baan (nog) niet mogelijk is, gaan deze mensen aan de slag met een loonkostensubsidie, waardoor er compensatie is voor de verminderde productiviteit voor de werkgever. En gericht op uitstroom naar regulier werk.

Participeren in Meierijstad (PIM)

Met het programma Participeren in Meierijstad (PIM) investeert gemeente Meierijstad in de kracht van de samenleving. Dit doet de gemeente samen met het SW-bedrijf WSD, met inzet op de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt van Sint-Oedenrode en Schijndel. Het is de bedoeling om na deze pilot de aanpak binnen heel Meierijstad te versterken. Iedereen die geen werk heeft en langs de kant staat, krijgt de mogelijkheid op werk of het verbeteren van de mogelijkheden op werk. En indien dit niet mogelijk is, het recht op een zinvolle en plezierige dagbesteding. De Participatiewet, Jeugdwet en Wmo bieden hiertoe mogelijkheden. Samen met het SW-bedrijf IBN gaat de gemeente in 2023 een vergelijkbare pilot starten binnen LeefGoed.

Meierijstad zet ook actief in op de stimulering van starters en ZZP'ers. Een doorontwikkeling hiervan vindt plaats in regionaal verband. Kenmerkend voor Meierijstad is dat er naar verhouding veel ZZP'ers zijn of starten. Dat beeld is voor heel Brabant overigens vergelijkbaar. Er is wel een risico op schijnzelfstandigheid als mensen uit loondienst ZZP'er worden.

Daarnaast zet Meierijstad in op een eigen coördinator Social Return binnen de Participatiewet. De opdracht is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen. Met de Participatiewet, Quotum Arbeid beperkten en de Wet Banenafspraken zijn werkgevers verplicht banen beschikbaar te stellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Deze ontwikkeling naar meer sociaal ondernemerschap lijkt goed aan te slaan bij de werkgevers in Meierijstad. Ook in de regio rondom gemeente Meierijstad groeit de belangstelling en het enthousiasme voor sociaal ondernemerschap.

Een belangrijke vraag hierbij is, hoe kan er zoveel mogelijk duurzame werkgelegenheid voor de groep met een kwetsbare arbeidspositie gecreëerd worden. De rol van de gemeente Meierijstad en de regionale samenwerking beperkt zich niet enkel tot het onder de aandacht brengen van sociaal ondernemen. De rol van deelnemende gemeenten zoals Meierijstad onderscheidt zich door sociaal ondernemerschap te stimuleren, te faciliteren en door zelf ook een voorbeeldrol aan te nemen als sociaal werkgever. In dit kader zijn er tussen publieke opdrachtgevers in Noordoost-Brabant bij de inkoop afspraken met organisaties over sociale voorwaarden, die opgenomen zijn in de opdrachtverstrekking. Gemeente Meierijstad vraagt van haar opdrachtnemers, in ruil voor de verkregen opdracht een deel werkgelegenheid terug, ook wel 'social return' of SROI (Social Return On Investment) genaamd. Gemeente Meierijstad heeft in 2018 de hoogste trede PSO certificering (Prestatieladder Socialer Ondernemen) behaald. De PSO is een landelijk meetinstrument en keurmerk dat de mate van sociaal ondernemen objectief inzichtelijk maakt.

Gerealiseerd 2022

Na een terugval door corona ontwikkelt PIM zich nu weer door. De dienstverlening is opgezet met websites (www.pim.eu en www.mijnpim.eu) en inzet van social media. Gemeente Meierijstad maakt optimaal gebruik van de backoffice van arbeidsmarktprojecten die regionaal in de arbeidsmarktregio Noordoost Brabant zijn ontwikkeld. Daarnaast is er ook meer inzet op loopbaanontwikkeling op de fysieke locatie van PIM Werkt met het dienstverlener Leerwerkloket (www.leerwerkloket.nl).

In 2022 is gestart met het PIM label PIM Support. PIM Support richt zich op de inwoners die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben en / of langdurig een uitkering ontvangen. De pilot is gestart met inwoners die al lang een uitkering hebben en nog niet aan het werk zijn. De zorgorganisatie Unik participeert ook in PIM Support. Daarnaast krijgen inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een leuke en veilige werkomgeving bij onze partner Brabant Zorg in het project Carroussel Groen aangeboden met behoud van uitkering.

De ontschotte samenwerking tussen IBN, WSD en gemeente krijgt binnen PIM steeds meer vorm. De uitdaging is om in 2025 voor iedereen die wil en kan werken een garantie te bieden op werk of anders een zinvolle dagbesteding.

Gemeente Meierijstad is mede door het mobiliteitscentrum en de sterke economie in staat voor iedereen (waaronder ook inburgeraars) die de Nederlandse of Engelse taal beheerst een baan te vinden. Als het niet lukt een baan te vinden ligt er vaak een GGZ- of een verslavingsproblematiek aan ten grondslag. Het label PIM Welkom is succesvol. Dat geldt ook voor de bemiddeling van gevluchte Oekraïners. Dankzij PIM Werkt en de samenwerking met de uitzenders zijn veel Oekraïners snel en adequaat aan werk geholpen.

3. Nieuwkomers in Meierijstad integreren sneller in de samenleving met een duurzaam resultaat

Integreren in Nederland is voor veel nieuwkomers ingewikkeld. Vroeg beginnen met inburgering en integratie is essentieel. Gemeente Meierijstad wil nieuwkomers zo snel mogelijk integreren in de samenleving met een duurzaam resultaat door statushouders meteen naar werk, opleiding of ondernemerschap te begeleiden. Als dit (nog) niet kan, dan wordt er (eerst) gestart met begeleiding naar zorg of participatie.

Van rijkswege gaat de inburgering van nieuwkomers op de schop. De gemeenten hebben in 2021 de regie gekregen over de inburgering. Het einddoel is dat nieuwkomers in Nederland zo snel mogelijk (kunnen) participeren. De gemeente krijgt meer regie en meer ruimte om inburgering integraal en op maat aan te bieden. Dit betekent een extra stimulans om de krapte op de arbeidsmarkt op te vangen en biedt dus positieve kansen voor ondernemers en werkzoekenden. De SW-bedrijven hebben statushouders als prioritaire doelgroep aangewezen. Samen met de gemeente Meierijstad bereiden zij zich voor op de uitvoering van de nieuwe wet. Gekozen is voor een parallelle en integrale aanpak waarbij zowel 1) huisvesting; 2) taal & inburgering; 3) maatschappelijke participatie; 4) onderwijs; 5) werk, inkomen en ondernemerschap; en 6) welzijn en gezondheid centraal staan.

Gerealiseerd 2022

Op 1 januari 2022 is de nieuwe wet inburgering van start gegaan. De uitvoering van de wet kende een aantal opstartproblemen waardoor de taken tijdelijk stil zijn gelegd door het ministerie. Vanaf april 2022 is alles weer hervat.

Vanaf 2018 is de gemeente gestart om het inburgeringsaanbod voor nieuwkomers op een andere manier vorm te geven. Met als belangrijkste uitgangspunt: niet alleen de taal leren, maar ook participeren naast de inburgering. Deze aanpak sluit aan op de uitgangspunten en taken van de Wet Inburgering 2022. De kracht van de aanpak van de afgelopen jaren is: learning by doing. Met andere woorden, de gemeente zet een stap, kijken wat er gebeurt en op basis daarvan volgen vervolgstappen. Dit heeft de gemeente Meierijstad samen met inburgeraars en lokale partners gedaan.

Om te kunnen toetsen wat deze aanpak oplevert, is in 2018 een nulmeting uitgevoerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van de Benchmark Divosa. In 2022 is 40% van de nieuwkomers uitgestroomd naar werk. In 2018 lag dit aantal op 9%. In 2022 lag dit percentage landelijk op 34%.

Eind 2021 is het beleidskader Inburgering vastgesteld. Het uitgangspunt van het beleidskader Inburgering is niet alleen de taal leren, maar ook participeren naast inburgering. Om de aanpak te versterken en als gemeente een regierol te spelen, zijn er in het beleidsplan Inburgering verschillende aandachtspunten benoemd. In deze aanpak ligt het accent op een aantal onderdelen namelijk:

- 1. Samenwerking en communicatie*
- 2. Financieel ontzorgen*
- 3. Uitbreiding inzet rolmodellen*
- 4. Werkgeversaanpak*
- 5. Aanbod voor kinderen en jongvolwassen*

Samenwerking en communicatie

Elke nieuwkomer in de gemeente Meierijstad kreeg in 2022 een 26 weken durend Welkom-programma. Het programma focust op onderwerpen die nieuwkomers belangrijk vinden in hun eerste jaar en wordt aangeboden onder het PIM label Welkom. Meerdere partners in het sociaal domein werken samen om een volledig aanbod te bieden. Elke nieuwkomer heeft regisseur die monitort wat de afspraken met de partijen zijn en begeleidt de nieuwkomer op integratie en participatie.

Financieel ontzorgen

In de wet is opgenomen dat de gemeente de inburgeraars of statushouders verplicht 6 maanden financieel moet ontzorgen, maar niet hoe dat precies moet. Landelijk blijkt dat gemeenten het lastig vinden om nieuwkomers financieel te begeleiden. Landelijk is er ook de discussie of het wenselijk is elke nieuwkomer verplicht financieel te ontzorgen. Vanuit de gemeente Meierijstad is ingezet op het huishoudboekje. Dit proces verloopt moeizaam door de complicaties van de wet en het systeem. In 2023 vindt een evaluatie plaats van het huishoudboekje. Nieuwkomers ontzorgt de gemeente met de reguliere instrumenten zoals budgetbeheer.

Nieuwkomers krijgen naast de inburgering ook een training over financiële zelfredzaamheid. Dit heeft meer effect heeft op nieuwkomers dan het verplicht financieel ontzorgen.

Uitbreiding inzet rolmodellen

In 2021 zijn 11 rolmodellen opgeleid. Een rolmodel is zelf migrant of vluchteling en heeft daardoor het vertrouwen binnen de eigen gemeenschap. Hij of zij weet hoe het is om in Nederland een nieuw leven op te bouwen. Zo weet diegene als geen ander wat er nodig is om cultuurverschillen te

overbruggen. Verschillende partners in het sociaal domein zetten deze rolmodellen in. In 2023 wordt een nieuwe groep rolmodellen opgeleid. De partners waarderen de inzet van rolmodellen.

Werkgeversaanpak

Het participeren naast de inburgering vindt op verschillende manieren plaats. Belangrijk is te kijken naar wat haalbaar is voor de nieuwkomer. Zo zijn er verschillende sportactiviteiten om mensen te laten participeren waar werk nog niet mogelijk is. Ook zijn er sollicitatietrainingen. Vanuit de sollicitatietrainingen zijn er in 2022 2 succesvolle banenmarkten georganiseerd voor werkgevers en nieuwkomers.

Aanbod voor kinderen en jongvolwassenen

Ouders krijgen ondersteuning bij de opvoeding binnen het PIM welkom programma. De cursus opvoedingsondersteuning wordt goed ontvangen door de nieuwkomers. De gemeente stimuleert kinderen en jongvolwassenen dat zij kunnen deelnemen aan activiteiten zoals onderwijs, zwembles, en sportactiviteiten.

4. Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun

Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun. De maatschappelijke opgave is het aantal mensen met problematische schulden terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen. Gemeenten/VNG en het Rijk gaan gezamenlijk optrekken in het kader van de brede schuldenaanpak van het kabinet waar ook andere partijen bij betrokken worden.

De gezamenlijke ambitie is het aantal mensen met schulden substantieel terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen door beginnende schulden vroeg te signaleren en door mensen die minder zelfredzaam zijn te ontzorgen.

Gemeenten krijgen ook meer mogelijkheden om de kosten van het zogeheten beschermingsbewind te beheersen. Hierbij wordt niet alleen het 'financiële probleem' opgelost, maar wordt ook gestuurd op gedragsverandering.

Gemeenten/VNG zetten zich met name in om de schuldhulp te verbeteren; denk hierbij aan de inzet voor de toegang, korte wachttijden, integraal werken en stress sensitieve dienstverlening, preventie, vroegsignalering, samenwerking met grote uitvoerders, lokaal actieve (maatschappelijke) organisaties en vrijwilligersorganisaties.

De gemeente biedt iedere inwoner die in financiële problemen komt, passende ondersteuning aan. Daarom zet de gemeente beleid in dat uitgaat van een integrale aanpak en maatwerk. Dit vertaalt zich in de nota's:

- Beleidsnota Nieuwe instrumenten voor effectieve schuldhulpverlening Budget coaching en Budgetbeheer Meierijstad;
- Beleidsnota Herijking beleid Armoedebestrijding 2018 – 2021.

Aandachtspunt bij de schulden- en armoedeproblematiek zijn de ZZP'ers en de stoppende / noodlijdende agrariërs. De provincie pakt hierin ook haar rol.

Gerealiseerd 2022

Samen met partners probeert de gemeente inwoners met schulden eerder, beter en sneller steun te bieden. In 2022 begon de energiecrisis en nam de inflatie toe. Een grote groep kwam daarmee in financiële problemen. Inwoners met een inkomen van 130% van het minimumloon konden in 2022 gebruik maken van de energietoeslag.

De Pilot Geld en Zo Schijndel is in 2021 geëvalueerd. Vanwege de positieve ervaringen is Geld en Zo in 2022 uitgerold over de 3 kernen in Meierijstad. Op deze plek kunnen inwoners laagdrempelig financiële ondersteuning krijgen.

Ten opzichte van 2021 is er een lichte stijging in het aantal aanvragen schuldhulpverlening en adviesgesprekken. Ook hebben in 2022 meer mensen gebruik gemaakt van de voedselbank. In 2022 zijn het kader van vroeg signalering verschillende huisbezoeken geweest.

Rol armoedeambassadeur

Door de inzet van de Armoedeambassadeur is de gemeente beter zichtbaar en is zijn meer inwoners bereikt. De samenwerking met diverse partijen is versterkt en de drempel om contact te zoeken bij armoede en financiële problemen is verlaagd. Complexe situaties van inwoners (casussen) worden vaker voorgelegd aan team Schuldhulp, o.a. door GGZ en Thuiszorg organisaties. Voor gedupeerden van de Toeslagenaffaire zijn plannen van aanpak opgesteld. Waar nodig is hulp aangeboden.

Platform Armoede

Een lokale en integrale samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en vrijwillige initiatieven is van groot belang. Dit zorgt voor een effectievere aanpak op armoede, daar iedereen een stukje van de puzzel bezit. Mede om deze reden is in 2022 het platform Armoede ontstaan. Het hoofddoel van het Platform Armoede is om het integraal samenwerken op het gebied van armoede te versterken en een stevig netwerk te vormen. Lokale maatschappelijke organisaties (Welzijn de Meerij, Ons Welzijn, Algemeen Maatschappelijk Werk Lumens) en vrijwilligersinitiatieven (Vincentiusvereniging, Caritas, Caritas/De Heilige Odaparochie) uit Schijndel, Veghel en Sint-Oedenrode zijn bij elkaar gebracht in het platform.

Het Platform Armoede komt vier à vijf keer per jaar samen. Zij plannen verschillende activiteiten en ontmoetingen die bijdragen aan eerdergenoemde doelen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het organiseren van dienstenmarkten en themamiddagen op het gebied van armoede. De bedoeling is om in de toekomst deze activiteiten door te ontwikkelen en in te blijven spelen op de actualiteit.

Ondersteuning ondernemers

Door de gevolgen van de corona crisis hebben vele ondernemers een uitkering ontvangen. Gemeenten waren in 2022 nog verantwoordelijk voor verdere ondersteuning. De gemeente zoomt steeds meer in op dienstverlening op maat voor deze doelgroep. De dienstverlening op maat bestaat o.a. uit:

- Bbz-uitkering
- Coaching en begeleiding op ondernemerschap

Contactmomenten en maatwerkgesprekken

5. Meer inwoners leven gezonder zodat ze beter functioneren en minder zorg nodig hebben

Gezondheid is een breed begrip en kan (volgens de gedachtegang van positieve gezondheid) opgesplitst worden in 6 dimensies: sociaal-maatschappelijke participatie, dagelijks functioneren, kwaliteit van leven, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden en zingeving. Daaruit blijkt dat individuele leefstijlfactoren, de sociale omgeving, de fysieke omgeving en overige leefomstandigheden van grote invloed zijn op de gezondheid van een individu. Vanuit veel, zo niet alle afzonderlijke domeinen en bijbehorend beleid wordt invloed uitgeoefend op de gezondheid van een individu.

Verschillende beleidsterreinen dragen bij aan positieve gezondheid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sociaal domein, sport, cultuur, omgeving en recreatie.

Vanuit de veranderingopgave preventie en innovatie heeft de gemeente op verschillende beleidsterreinen programma's ontwikkeld die een gezonde leefstijl bevorderen. Bijvoorbeeld sportstimuleringsprogramma's en programma's gericht op gezonde voeding.

Gerealiseerd in 2022

Gemeente Meierijstad heeft als ambitie: een gezonde inwoner in een gezonde leefomgeving. Na corona zijn in 2022 zijn vele activiteiten en interventies op gezonde leefstijl opgepakt en uitgevoerd.

- *Vanuit het Vitaliteitsakkoord is gewerkt aan een gezonde sportvereniging, vitale buurten, vitale werkvloer en leren bewegen & bewegend leren op het onderwijs/ kinderopvang.*
- *Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan gezondheid opgesteld, waarin meerdere interventies zijn opgenomen per thema, waaronder alcohol, roken, drugs, eenzaamheid, gezonde leefstijl, mentaal welbevinden, gezond gewicht, bewegen en voeding. Bijna alle interventies uit het uitvoeringsplan gezondheid zijn uitgevoerd.*
- *De verbindingen met andere afdelingen (cultuur, horeca, duurzaamheid, fysiek, sport, sociaal domein, milieu. Omgevingswet) zijn aangehaald.*
- *De verbinding met de zorgverzekeraars VGZ en CZ en het medisch domein zijn aangehaald. Zo is Meierijstad onderdeel van de regionale samenwerkingsagenda zorgverzekeraar-gemeenten dat zich richt op de thema's ouderen, preventie en ggz. Ook is, in samenwerking met lokale huisartsen en Synchron, het project Welzijn op Recept opgestart.*
- *De bevindingen van het rekenkameronderzoek eenzaamheid zijn en worden nog verder opgepakt. Zo zijn al twee aanjagers aan de slag om dit onderwerp nog meer op de kaart te zetten met als doel dat nog meer mensen naar elkaar gaan omzien.*
- *In samenwerking tussen het Sociaal Domein en Sport is Walking Sports in 2022 zo succesvol geworden, dat het wordt geoptimaliseerd om ook in 2023 te blijven voldoen aan een veilige en verantwoorde manier van sporten.*
- *Het Sociaal Domein is structureel goed aangehaakt bij verschillende overleg- en intaketafels rondom de Omgevingswet.*
- *Voor het grootschalig regionale project 'Drugs, wat doet het met jou' heeft een monitor plaatsgevonden onder jongeren in gemeenten Midden- en Oost-Brabant. In 2022 zijn de resultaten bekend. Op basis van de resultaten ligt vanaf 2022 de focus op:*
 - o *De rol van het professionele netwerk in de-normalisering*
 - o *Cannabisgebruik*
 - o *XTC gebruik in de partyscene (festivals en uitgaan)*

6. Inwoners zijn zelfredzamer door meer gelijkwaardige, integrale en laagdrempeliger ondersteuning en zorg in eigen omgeving

De omslag van complexe, verkokerde ondersteuning naar eenvoudige, integrale en preventieve ondersteuning zo dichtbij als mogelijk, wordt voortgezet. Dit wil zeggen dat inwoners in hun eigen omgeving ondersteuning krijgen op een laagdrempelige wijze. Hierbij kijkt men naar de behoefte van de inwoner, zodat er integrale ondersteuning en zorg geboden kan worden. Zo zijn bijvoorbeeld de gebiedsteams dicht bij de inwoners georganiseerd en kijkt men binnen een gebiedsteam integraal zodat snel geschakeld kan worden om de juiste ondersteuning en zorg in te zetten.

Meerijstad vindt preventie belangrijk, voorkomen is immers beter dan genezen. Op het gebied van preventie zijn er veel (lokale) partners met wie wordt samengewerkt. Daaronder de welzijns- en maatschappelijke organisaties die een bijdrage leveren aan het mee kunnen (blijven) doen in de samenleving of bijvoorbeeld aan een gezonde leefstijl. De partners zijn vaak juist dicht bij de inwoners te vinden en hebben naast een rol in de preventie ook een rol in vroegsignalering. De gemeente wil bereiken dat inwoners, voordat zij zich wenden tot professionele ondersteuning en zorg, al preventief bereikt worden. Dit kan door de krachten te bundelen met lokale voorzieningen en initiatieven. Verder door lokaal inloopvoorzieningen te realiseren waar alle inwoners welkom zijn als bezoeker, vrijwilliger of als deelnemer. Bijvoorbeeld een inloopvoorziening voor financiële problemen of schuldhulp of de coalitie tegen eenzaamheid. De gemeente initieert, stimuleert en/of faciliteert dit soort initiatieven.

Gerealiseerd in 2022

In 2021 heeft de implementatie van de nieuwe inkoop Wmo specialistische hulp plaatsgevonden. 2022 was het eerste jaar dat er volgens deze nieuwe inkoopsystematiek is gewerkt. Het betreft hier begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen. De nieuwe inkoop hanteert het pxq-principe in plaats van lump sum-bekostiging. Op basis van een eerste analyse van de cijfers is er een gunstig effect van de nieuwe werkwijze te zien. Hierbij speelt mee dat er vooraf geïnvesteerd is op de toekenning van de juiste producten volgens de nieuwe inkoop.

Inloopvoorzieningen waar inwoners elkaar laagdrempelig in de buurt kunnen ontmoeten draagt bij aan het realiseren van dit doel. Naast de bestaande inloopvoorzieningen is in 2022 het initiatief Thuis in Rooi verder ondersteund door mee te denken in een nieuwe locatie en door hen incidentele subsidie te verstrekken voor huur en energiekosten op de nieuwe locatie.

In 2022 is er ook verder gewerkt aan de doorontwikkeling toegang. Diverse onderdelen van de gebiedsteams worden verder ingericht om zo inwoners zo dichtbij mogelijk en passend te kunnen ondersteunen gezamenlijk met de Coöperatie Sociaal Werk Meerijstad. Hierbij is o.a. aandacht voor een eenduidige en uniforme werkwijze en integrale intake. Deze verdere uitwerking en invulling van de samenwerking vindt in nauwe afstemming plaats met eerder genoemde maatschappelijke partners. Afstemming vindt plaats op bestuurlijk niveau, management niveau als uitvoerend niveau.

Vijf maatschappelijke partners vormen samen de coöperatie Sociaal Werk Meerijstad en geven gezamenlijke invulling aan deze opdracht. Ten grondslag daaraan ligt een gezamenlijk werkplan. Deze samenwerking draagt o.a. bij aan passende hulp in het voorliggend veld en vroegsignalering. Deze samenwerking ontwikkelt door, bijvoorbeeld ten aanzien van kosten/kostprijs en meting/monitoring. Ook vindt er 2023 tussen ONS Welzijn en Welzijn de Meerij een fusieonderzoek plaats.

In de samenleving zijn naast de coöperatie diverse andere partners actief. In afstemming met hen is aandacht voor het zo dichtbij mogelijk aanbieden van passende ondersteuning en het aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. In de afgelopen jaren heeft de gemeente samen met de partners ondersteuning geboden in de coronaperiode alsook samen actief bijgedragen aan de opvang van Oekraïners op de diverse opvanglocaties en in de ondersteuning via aanvullende interventies/activiteiten of uiteindelijk via het reguliere aanbod.

Meerijstad is koploper onafhankelijke clientondersteuning. Dit houdt in dat er in 2022 gewerkt is aan de doorontwikkeling van de clientondersteuning met bijvoorbeeld aandacht voor de rollen en taken en bekendheid. In 2022 is er o.a. aandacht geweest voor bekendheid, communicatie, informatie en samenwerking.

Ook wil de gemeente in de regio voorbij de gebaande paden kijken waar mogelijk. Dit door bijvoorbeeld door het bestaande zorgaanbod aan te passen met minder klassieke vormen van zorg. Een voorbeeld hiervan is Bullshift. In 2021 is de gemeente Meerijstad gestart met een pilot financiering van Bullshift waarbij hulp geboden wordt aan (niet uitsluitend) jongvolwassenen met verslavingsproblematiek. Deze vorm van zorg is een aanvulling op het bestaande zorg, nog laagdrempeliger en meer aansluitend bij de doelgroep.

Het aansluiten bij de doelgroep probeert de gemeente op verschillende manieren te doen. Zo is er in 2022 het eerste lokale uitvoeringsprogramma voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang opgesteld. In dit uitvoeringsprogramma zijn verschillende projecten opgenomen waarmee het welzijn van meer kwetsbare inwoners willen versterken. Voorbeelden hiervan zijn de formulierenbrigade, de diverse inloopvoorzieningen, PIM, de inzet van ervaringsdeskundigheid en ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.

Daarnaast bereidt Meerijstad zich ook voor op de doordecentralisatie van beschermd wonen. De regio loopt hierin voor op het landelijk gemiddelde. Deze voorbereiding is financieel, maar ook inhoudelijk. Financieel betekent dit goed zicht houden op de grootte van de doelgroep, behoefte van zorg en het lokale zorgaanbod. Inhoudelijk houdt dit in: voldoende aanbod in vormen van zorg (waaronder beschermd wonen en maatschappelijke opvang). In 2022 is er een vorm van kleinschalige opvang geopend in Meerijstad en is de voorbereiding gestart op lokale toegang op de maatschappelijke opvang.

7. Meerijstad en de regio werken doelmatiger met meer gebruik van standaarden en data

In het sociaal domein heeft de gemeente veel contact met inwoners en samenwerkingspartners. Deze contacten leveren veel interessante data op. Daarnaast beschikt de gemeente over basisregistraties. In de basisregistraties zit informatie over personen en over percelen (geo). Ook samenwerkingspartners verzamelen data. Zo verzamelt bijvoorbeeld de GGD informatie over gezondheid en de politie over veiligheid. Ook landelijk zijn er allerlei organisaties die gegevens verzamelen. Bekend zijn het CBS en het SCP.

Het uitwisselen van data tussen bronhouders verloopt steeds meer via standaarden. Zo zijn er koppelingen tussen basisregistraties om uitwisseling van data te standaardiseren.

Ook in het sociaal domein zijn standaarden ontwikkeld om de communicatie tussen gemeente en zorgaanbieders doelmatiger te laten verlopen. Deze standaarden zijn ontwikkeld voor de Jeugdwet en Wmo (iJW en iWmo). Deze informatiestandaarden regelen het berichtenverkeer tussen partijen over producten en diensten. Voor de beveiligde uitwisseling van de informatie is er een belangrijke koppeling ontwikkeld: het GGK (Gemeentelijk Gegevensknooppunt). Hiervan wordt steeds meer gebruik gemaakt.

In Meierijstad is er een Dashboard Sociaal Domein (DSD) in ontwikkeling. Het Dashboard Sociaal Domein is een integrale rapportage over de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en de Participatiewet. De rapportage bevat drie elementen: kwantitatieve gegevens, financiële gegevens en een korte tekstuele toelichting en analyse.

De financiële gegevens in deze rapportage hebben betrekking op de inkoop van zorg en hulp, de kosten van de (individuele) voorzieningen en de kosten voor Werk en Inkomen, waaronder het minimabeleid en de schuldhulpverlening. Naast deze financiële gegevens zitten er in de gemeentelijke begroting ook de kosten voor lokaal beleid, preventief beleid, subsidies, gebiedsteam e.d. Alle kosten samen vormen de kosten voor het sociaal domein.

Het Dashboard Sociaal Domein is een groeimodel. De komende jaren worden in het kader van de doorontwikkeling zo nodig onderwerpen toegevoegd. Daarmee komt meer en betere sturingsinformatie beschikbaar. Ambitie is op termijn te komen tot allerlei koppelingen van applicaties, basisregistraties en andere bronnen die rechtstreeks ingevoerd worden in het dashboard.

Naast deze eigen dashboardrapportage zijn ook gegevens over het sociaal domein terug te vinden op de website www.waarstaatjegemeente.nl. Deze website geeft gemeenten aan de hand van gemeentelijke thema's inzicht in hoe zij ervoor staan op de verschillende maatschappelijke terreinen. Het dashboard kan worden gebruikt voor het opstellen van gemeentelijk beleid of om gemeentelijke cijfers met (buur)gemeenten te vergelijken. Maar ook om de cijfers te vergelijken met de eigen cijfers uit het verleden. Denk aan gegevens als de cijfers van het aantal kinderen in jeugdhulp, het aantal gezinnen met een uitkering of financiële cijfers.

Gerealiseerd 2022

De BERAP en de jaarrekening bevat een dashboard sociaal domein. In 2022 is een verdere doorontwikkeling gemaakt om data te gebruiken bij onze manier van werken. Er is nu een realtime dashboard voor beleidsmedewerkers dat ze elk moment kunnen raadplegen.

Ook is er een strategische dashboard ontwikkeld; de 4G (Geld, Geluk, Gezondheid en Gezin) Monitor Sociaal Domein. Met deze monitor krijgt de gemeenteraad inzicht in hoe Meierijstad zich op verschillende onderwerpen binnen het sociaal domein verhoudt tot andere gemeenten c.q. de regio c.q. landelijke cijfers. Op het moment dat er een negatieve afwijking is, komt er een bijstuuringsvoorstel. De 4G Monitor Sociaal Domein geldt voor twee jaar en bij komt bij de begroting aan bod. De volgende keer is 2023.

8. Inwoners voelen zich meer eigenaar van lokale voorzieningen en hebben hier meer over te zeggen

De gemeente kent veel lokale voorzieningen. Te onderscheiden in een tweetal categorieën: fysieke voorzieningen en niet-tastbare voorzieningen oftewel de diensten.

Onder fysieke voorzieningen vallen voornamelijk alle wijkgebouwen en gemeenschapshuizen. Deze worden allen beheerd dan wel geëxploiteerd door beheerorganisaties waarin lokale inwoners vertegenwoordigd zijn. Dit is vaak een stichting met betrokken buurtbewoners die zich inzet voor een toegankelijke voorziening om ontmoeting in de wijk mogelijk te maken. Ook voor sportcomplexen geldt dat deze vaak al beheerd worden vanuit de gemeenschap/vereniging/stichting.

Onder diensten vallen activiteiten en burgerinitiatieven die bijdragen aan de sociale leefbaarheid in de kern of wijk en hulp aan (kwetsbare) inwoners. Er zijn diverse lokale initiatieven in Meierijstad waar eigenaarschap en zeggenschap in de samenleving ligt als het gaat om sociale vraagstukken. Denk hierbij aan Zorg om het dorp en de dorpsauto in Boerdonk, diverse ontmoetingsactiviteiten of de bewonerscoöperatie in Wijbosch. Dergelijke initiatieven kunnen rekenen op een meedenkende overheid die op een constructieve en afgestemde wijze

ondersteunt – zonder het initiatief over te nemen. Hierbij denken we vanuit publieke waarde (en niet alleen vanuit de regels), en stimuleren/waarderen we het eigenaarschap in de wijk.

Gerealiseerd in 2022

In 2022 is op basis van de vitaliteitsscan het advies opgeleverd over het toekomstbestendig maken/houden van de wijk- en gemeenschapshuizen en de rol die de gemeente hierin kan vervullen. Op basis van deze scan en het eerdere onderzoek naar inloopvoorzieningen en daginvulling is er, in aansluiting bij de ambitie zoals beschreven in het nieuwe coalitieakkoord, een projectopzet gemaakt om invulling te geven aan deze ambitie. Hierbij wordt o.a. gekeken naar de rol van de gemeente en de wijze waarop initiatieven en betrokkenen ondersteund kunnen worden,

Ondersteuning van burgerinitiatieven loopt voor een groot deel via de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad. Zij krijgen veel (aan)vragen van sociale partners en inwoners die zich willen inzetten om de leefbaarheid in hun wijk te vergroten. Dit leidt tot versterking van wijkinitiatieven en continuering van voorzieningen dichtbij huis voor ontmoeting, dagbesteding, vrijwilligerswerk en informatie en advies. Evenals voorgaande jaren worden er diverse wijkinitiatieven ondersteund. Wat opvalt is dat armoede een prominent thema is. De kosten voor levensonderhoud stijgen wat ook weer wat doet met het niveau van leven en de dynamiek in de samenleving. Een initiatief dat daarbij noemenswaardig is, is Samen Sterk voor Meierijstad. Opbouwwerkers nemen actief een rol bij dit soort initiatieven door de inwoner te informeren en verbinden. Zoals in de periode rondom corona en opvang van Oekraïners. Daarnaast is er ook een toename van inwoners die bij willen/wilden dragen in crisistijd.

9. We verminderen de administratieve last bij professionals in de zorg. Hierdoor is er meer tijd voor hulpvragen

Meierijstad vindt het belangrijk om de zorg efficiënt en effectief organiseren. Door het verminderen van de administratieve last, dalen de kosten en is er meer professionele ondersteuning van onze inwoners mogelijk.

De administratieve last wordt beperkt door onder andere de eerder genoemde inzet van standaarden en data-uitwisseling via het GGK.

Daarnaast kiest de gemeente er ook bewust voor om regionaal, samen met andere gemeenten gespecialiseerde zorg (Jeugd en Wmo) in te kopen. Op deze manier hoeven zorgaanbieders niet onnodig veel energie te steken in allerlei dure en tijdrovende aanbestedingsprocedures met verschillende gemeenten in onze regio.

Het is belangrijk dat professionals bij de klant thuis de beschikking hebben over geautomatiseerde systemen. Denk hierbij aan een geautomatiseerd mobiel regelsysteem. Informatie kan dan snel beschikbaar zijn en worden gedeeld. Aanvragen kunnen sneller worden afgedaan.

Gerealiseerd in 2022

In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen voor inkoop jeugdhulp en Wmo vanaf 2022. 2022 was het jaar van daadwerkelijke uitvoering. Bij de jeugdhulpverlening werd er sinds 2021 al gewerkt met een nieuw productenboek en volgens de landelijke informatiestandaarden. De nieuwe inkoop draagt bij aan het beperken van administratieve last en het efficiënt inrichten van processen.

De uitwisseling van informatie en daadwerkelijk uitvoering geven aan bedachte werkwijze in de eerste fase van uitvoering zorgt wel voor extra werk als gevolg van omzettingen en conversies.

Bij de omzettingen is het uitgangspunt de administratieve last zowel voor aanbieders als gemeente zoveel mogelijk te beperken door gebruik te maken van digitale mogelijkheden. Ten aanzien van de nieuwe inkoop is door Meierijstad actief geïnvesteerd in het omzetten van indicaties naar de nieuwe inkoopproducten. Dit was een investering aan de voorkant die zich

uitbetaald heeft in het voorkomen van (administratieve) handelingen of omzettingen in 2022 of later. De omzetting naar de nieuwe inkoop is zo goed en zuiver mogelijk gedaan.

Eerder is ook gestart met de voorbereidingen van een nieuw regiesysteem bij de gemeentelijke toegang. Dit systeem draagt bij aan het efficiënter, effectiever en integraal werken. In 2022 hebben de medewerkers samen met de coöperatie diverse trainingen en presentaties gevolgd voor de implementatie van dit systeem.

De Sociale wegwijzer Meierijstad (ook bekend als sociale kaart) draagt bij aan het vindbaar zijn van diverse voorzieningen. Het gebruik daarvan laat zien dat het voorziet in behoeften van bezoekers. In 2022 is de Sociale wegwijzer door 20.000 bezoekers bezocht. Sinds het live gaan van deze website in juli 2021, is het aantal bezoekers nog steeds (licht) stijgend. De website blijft continue gemonitord.

Het verbeteren van monitor- en meetinstrumenten en het vindbaar maken van informatie draagt bij aan het efficiënter kunnen werken, hier wordt blijvend aan gewerkt. Zo komt er een doorontwikkeling m.b.t. het dashboard sociaal domein. Om zo vanuit de gemeentelijke systemen de juiste sturings- en managementinformatie te halen rekening houdend met de nieuwe inkoop en de doorontwikkeling toegang. In 2022 zijn hier, mede naar aanleiding van de nieuwe inkoop, vervolgstappen ingezet. Dit moet leiden tot een betrouwbaar en actueel dashboard waarin ontwikkelingen goed gevolgd kunnen worden. Deze ontwikkeling loopt momenteel nog.

10. We stellen de leefwereld van de inwoners centraal en laten daar de systeemwereld zoveel mogelijk op aansluiten

De transformatie in het sociaal domein vraagt ook om een andere klantbenadering. De gemeente is gewend om bij een vraag te kijken welk aanbod passend is. In een aantal gevallen is daar ook niets mis mee. Het is goed om te kunnen putten uit het basispakket aan zorg en ondersteuning en voorliggende voorzieningen.

In een aantal situaties is maatwerk noodzakelijk met een omgekeerde benadering (omgekeerde toets) en zijn standaardoplossingen niet bruikbaar.

Het programma Participeren in Meierijstad (PIM) is heel sterk gericht op deze nieuwe manier van werken. De gebiedsteams doen de eerste ervaringen op met deze aanpak. Daarbij staat de medewerker naast een klant staan en niet tegenover een klant. De klantmanager is dan meer een coach. Op een coachende wijze ontstaat er meer perspectief voor de klant om mee te gaan doen. Of via werk of via een zinnige dagbesteding. De eerste ervaringen met deze nieuwe aanpak zijn succesvol.

Gerealiseerd 2022

De gebiedsteams werken steeds meer op basis van maatwerk en de zogenaamde omgekeerde toets. Dit gebeurt op deze manier vanuit de leefwereld van de klant en minder vanuit de systeemwereld. Dat geldt ook voor de medewerkers die actief zijn binnen het PIM project.

In 2022 is ook de samenwerking tussen verschillende organisaties versterkt. De gemeente doet dit binnen PIM maar ook binnen het project LeefGoed. LeefGoed is volop in ontwikkeling. Samen met partners op de thema's:

- *Wonen & welzijn*
- *Ontmoeten & (Be)Leven*
- *Zorg & Ondersteuning*

- **Leren & Werken**

Bij het uitwerken van deze thema's gaat Meierijstad ook de inwoners betrekken en de dienstverlening nadrukkelijk vormgeven vanuit de leefwereld van de inwoners. Vanuit LeefGoed zoekt de gemeente naar een innovatieve samenwerking waarbij op het Kloosterkwartier in Veghel een nieuwe woonwijk ontstaat waar omzien naar elkaar, wederkerigheid en het versterken van het ontmoeten belangrijke thema's zijn. De leefwereld van het Kloosterkwartier moet het inspiratiekader worden voor de ontwikkeling van de systeemwereld op LeefGoed. Verschillende werkgroepen zijn in 2022 aan de slag om hier een invulling aan te gaan geven. Daarnaast is gestart met een tijdelijk Ontmoetingscentrum om samen met bewoners een inloop te organiseren.

Naast een sociaal maatschappelijk spoor komt er ook een ruimtelijk spoor op het Kloosterkwartier. Er ontstaat een unieke nieuwe woonwijk met huur- en koop woningen, diversiteit in prijs, met en zonder zorg, voor jongen en oud. Daarnaast levert LeefGoed in de wijk een aanbod van professionele partijen en een innovatieve samenwerking die er op gericht is dienstverlening en bedrijfsvoering in het sociaal domein sneller, beter en / efficiënter te organiseren voor onze bewoners / inwoners. LeefGoed is ook een proeftuin waarbij door learning by doing nieuwe ideeën ontstaan en worden uitgevoerd.

11. Hulp voor onze inwoners is dichtbij en snel beschikbaar

De samenwerking met partners voor maatwerkvoorzieningen zoals zorgaanbieders en leveranciers van hulpmiddelen, is op basis van inkoop, aanbestedingen en gemeenschappelijke regelingen. Voor deze samenwerking gelden uitgangspunten als ondersteuning zo dicht mogelijk bij de burger aanbieden. De inkoop van hulp vindt plaats vanuit regionale samenwerking. Ten aanzien van de inkoopafspraken vanaf 2020 is het uitgangspunt dat de manier van inkopen ondersteunend is aan het doel om de zorg voor de inwoner zo dichtbij mogelijk aan te bieden en dat deze ook snel beschikbaar is. Dit houdt in dat er meer ruimte is voor lokale organisatie en innovatie en er meer lokaal gestuurd kan worden.

Op dit moment wordt er een lokale pilot voorbereid: de proeftuin/PIM Veghel. Deze pilot gaat al uit van de gedachte om meer zorg en ondersteuning lokaal te organiseren.

Uiteraard heeft een verschuiving in de organisatie van regionaal naar lokaal ook consequenties voor betrokken organisaties en hoe de toegang tot zorg is vormgegeven. In 2019, met name de tweede helft van het jaar, vindt een verdere doorontwikkeling van de toegang tot zorg plaats.

Gerealiseerd in 2022

De gemeente is volop bezig met de doorontwikkeling van de toegang tot het sociaal domein. Er zijn gebiedsteams actief in de kernen Sint-Oedenrode, Schijndel en Veghel. Deze gebiedsteams verlenen de dienstverlening met en zonder beschikking tussen de gemeente en de welzijnsorganisaties op het terrein van de Participatiewet, Jeugdwet, Wmo, Sociaal werk en Maatschappelijk werk.

De teams worden versterkt om ook de toenemende complexe problematiek te kunnen ondersteunen op de scheidslijn sociaaldomein en veiligheid. We bouwen verder aan dienstverlening dicht bij de inwoners. Het versterken van de samenwerking tussen lokale organisaties is een belangrijke ontwikkeling om meer bij te dragen aan de transformatie in het sociaal domein.

12. Verbinding zorg en veiligheid

Sinds een aantal jaren investeert Meierijstad in de verbinding van zorg en veiligheid. Door versterking in deskundigheid en capaciteit bij beleid sociaal domein, Toegang en het atelier veiligheid is er meer grip op complexe casuïstiek met veiligheidsrisico's.

Er is een beter beeld van wat er speelt, de interne en externe samenwerking is efficiënter en er is sprake van een betere vroegsignalering om escalatie te voorkomen.

Gerealiseerd in 2022

De gemeente is in de afrondende fase van de ontwikkeling en implementatie van het AVE model (model voor Aanpak Voorkoming Escalatie). Met behulp van het model kan de gemeente taken en verantwoordelijkheden bij zorg/veiligheids casuïstiek duidelijk beleggen en kan de gemeente problemen in een vroeg stadium signaleren en escalatie beter voorkomen. Tevens geeft dit model handvatten om thema's zoals huiselijk geweld, psychosociale problematiek, dak- en thuisloosheid, mensenhandel, nazorg ex-gedetineerden beleidsmatig en operationeel goed op te kunnen pakken. De gebiedsteams zijn en worden bijvoorbeeld gefaciliteerd door middel van specifieke training en coaching en worden uitgebreid met specifieke deskundigheid en capaciteit. Vanuit het regionale programma Geweld hoort nergens thuis is de nieuwe regionale werkgroep Veilig in Afhankelijkheidsrelaties ontstaan. De werkgroep heeft een koersplan en een meerjarige uitvoeringsagenda 2023 e.v. opgesteld. De focus is breed. De gemeente benadert het thema vanuit volwassenen, jeugd en veiligheid. En richt zich onder andere op de implementatie van de Top 3 methode, specifieke doelgroepen, toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, VNG-kwaliteitskader, MDA ++ en samenwerkingsafspraken met externe partners.

Met de komst van nieuwe consultants zorg/veiligheid bereidt Meierijstad zich voor op lokale implementatie van het koersplan, uitwerking van de agenda en uitvoeren van het verbeterplan kwaliteitskader.

De structuur voor de efficiënte aanpak van 24/7 outreachende / crisiszorg is gereed. Streven is in Q2 2023 te starten met een nieuw ingericht team voor Meierijstad. Hierdoor kan de gemeente beter en sneller inspelen op acute psychosociale problematiek met veiligheidsrisico's en escalatie voorkomen.

Uit het budget zorg en veiligheid 2019 is 0,8 fte beschikbaar voor versterking van Toegang met specifieke deskundigheid. Het college heeft het advies, om vanaf 2023 nog eens 2 fte aan Toegang toe te voegen, gehonoreerd. Hieruit is de nieuwe functie consultant zorg en veiligheid ontstaan. Met een totale uitbreiding van 2,8 fte bij de sociale teams is de gemeente in staat om in regie te blijven op de complexe casuïstiek met veiligheidsrisico's. 0,8 fte van deze capaciteit is overgedragen aan veiligheid. Hierdoor kan beter ingezet worden op preventie, het bieden van de juiste ondersteuning en het voorkomen van escalatie.